

Mahabharatam Bharatapunyabhumi

——
महभारतं भारतपुण्यभूमिः

——
Document Information

Text title : mahAbhAratam by oTTUruNNinampUtirippAT

File name : mahAbhAratamoTTUruNNinampUtirippAT.itx

Category : major_works

Location : doc_z_misc_major_works

Author : Unni Nambudiripad, Ottoor

Transliterated by : Shankara

Proofread by : Shankara

Source : Serialised in a Malayalam magazine along with Malayalam translation

Latest update : February 10, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 24, 2024

sanskritdocuments.org

మహాభారతం భారతపుణ్యభూమి:

(ఓట్టూర్ ఉణ్ణి నమ్మాతిరిప్పాట్ విరచితమ్)
స్థానే తదేతద్భరతస్య రాజ్యం
యత్సూరయో వర్షమితి బ్రువన్తి ।
యస్మాదసాధారణనిత్యవర్షో
యత్రైవ జాతో భగవత్కృపాయాః ॥ ౧॥

యస్మాదిహైవేశ్వరనిత్యదీప్తి-
ర్యస్మాదిహైవాఖిలధర్మరోహాః ।
యస్మాదిదం దైత్యరిపోః కలత్రం
తస్మాదిదం క్షేత్రముదీరయన్తి ॥ ౨॥

ఆత్మద్యుతిర్వా భగవత్ప్రభా వా
భాశబ్దలక్ష్మ్యార్థతయాఽవధార్యా ।
యద్దివ్యతేజస్యనిశం రతత్వాత్
ప్రఖ్యాయతే భారతసంజ్ఞయైతత్ ॥ 3॥

అధ్యాత్మవిద్యామృతమస్తి నాభ్యాం
కలాణగాత్ర్యా అజనాభధాత్ర్యాః ।
వాహ్మీశుగైరాసురధర్మరూపై-
ర్యచోషణాదేవ మృతా భవేత్ సా ॥ ౪॥

ఏతన్మహాభారతదివ్యవర్షం
సాక్షాన్మహాభారతవన్మహిష్ఠమ్ ।
వాల్మీకిరామాయణవత్పవిత్రం
శ్రీమన్మహాభాగవతాభిరామమ్ ॥ ౫॥

యత్రైవ జాగర్తి హిమాలయాఖ్య-
శైలాధిపస్సంయమినాం శరణ్యః ।
గౌరీగురురానతపస్సమాధి-

మన్తౌషధీనామధివాసభూమిః ॥ ౬ ॥

యత్రైవతా భాగవతాదిరూపా
గంగాభిరూపా ద్వివిధాస్తటిన్యః ।
సర్వం పునన్త్యస్తృణవీరుధోఽపి
ముక్తిం నయన్త్యః పరితస్సరన్తి ॥ ౭ ॥

యత్రైవ కాశీ బదరీ ప్రయాగో
కామేశ్వరం పంచవతీ కుమారీ ।
వృన్దావనం మారుతమన్దిరం చ
స్మృత్యైవ సంసారహరాణి సన్తి ॥ ౮ ॥

యత్రైవ వృన్దావనదివ్యధూలీ
గంగాజగన్నాథమహాప్రసాదః ।
ఏతత్త్రయం ముక్తజన్వైర్నిషేవ్యం
మూర్తం చిదానన్ద సతత్త్వమస్తి ॥ ౯ ॥

యత్రైవ రామాయణమాదికావ్యం
శ్రీభారతం పంచమవేదసంజ్ఞమ్ ।
వల్మీకజాత్యత్యవతీసుతాచ్య
విజ్ఞానసూర్యద్వయమావిరాసీత్ ॥ ౧౦ ॥

యత్రైవ నిశ్శేషపురాణగుహ్యం
సచ్చిన్మయం భాగవతం బభూవ ।
యత్కృష్ణమేవాఖిలధర్మగుప్త్యై
గ్రన్థాత్మనా భుగ్యవతీర్ణమాహుః ॥ ౧౧ ॥

యుద్ధేషు దిక్పాలజితోఽతిశూరా-
స్సత్యాయ సర్వస్వముచోఽతిధీరాః ।
కారుణ్యతో దగ్ధధియో మహాన్తో
యత్రైవ జాతాశ్శతకోటిసంఖ్యాః ॥ ౧౨ ॥

స్వర్ణే తృణే తుల్యదృశో విముక్తా
ముక్తౌ విరక్తాః పరమార్థభక్తాః ।
ఈశస్య నానామధురావతారా
యత్రైవ నిర్లోభతయా బభూవుః ॥ ౧౩ ॥

తాతం త్రిలోకేశ్వరనిర్విశేషం
 జ్యేష్ఠం తు తాతేన సమానకక్షమ్ ।
 జ్యేష్ఠన తుల్యం వయసాధికాంశ్చ
 సమాభవయన్తో యత ఏవ జాతా ॥ ౧౪ ॥

దృష్టిం నివర్త్యావయవాన్తరేభ్యః
 పాదారవిందం పరసున్దరీణామ్ ।
 అమాబ్జ్ఞీబుద్ధ్యా సతతం నమన్తో
 యత్రైవ జాతాః పురుషాస్సుశీలాః ॥ ౧౫ ॥

యత్రైవ సర్వాత్మసమర్పణేన
 శ్రిత్యా తురుం నిశ్చలభక్తిపూర్వమ్ ।
 ముక్తిం తృణీకృత్య సమర్చయన్త-
 శ్శిష్యాగ్రగణ్యా అభవన్సజ్ఞాః ॥ ౧౬ ॥

యత్రోదపద్యన్త కిలోపమన్య-
 రుత్తజ్కు ఉద్దాలక ఏకలవ్యః ।
 ఆచార్యభక్తైర్మకుటాభిషిక్త-
 దృష్టాన్తభూతా మహనీయశిష్యాః ॥ ౧౭ ॥

భూతేష్వనాగస్సు బిభర్తి దణ్డం
 యో నిర్దయస్స త్రిదివేశ్వరోఽన్తు ।
 అనోఽన్తు వా తస్య భుజం ప్రసహ్య-
 ఛేత్తుం సశౌర్యా యత ఏవ జాతాః ॥ ౧౮ ॥

బాలేషు వృద్ధేష్వబలాసు గోషు
 విప్రేషు సంన్యాసిషు తాపనేషు ।
 దీనేషు భీతేష్వరణాగతేషు
 సన్యస్తశస్త్రా యత ఏవ జాతాః ॥ ౧౯ ॥

ధర్మస్య హేతోస్తనయం కలత్రం
 రాజ్యం శరీరం త్రిదివం విమోక్షమ్ ।
 సర్వాన్ పదార్థాన్స్తృణవద్విహాతుం
 యత్తా మహాన్తో యత ఏవ జాతాః ॥ ౨౦ ॥

ధర్మస్య హేతోర్గురుణా సుతేన

తాతేన మాత్రా శ్రుతిభిస్సురేశైః ।
విశ్వేశ్వరేణాపి చ విగ్రహీతు-
ముద్రిక్షధైర్యా యత ఏవ జాతాః ॥ ౨౧॥

నిష్కించునా అప్యతిథీనశేషాన్
సర్వస్వదానైః పరితోషయన్తః ।
అన్యాదృశా అద్భుతదానశూరా
యస్మిన్మహాభారత ఏవ జాతాః ॥ ౨౨॥

నిశ్శేషమన్నం చ ముదాతిథిభ్యో
దత్వా స్వయం త్వభ్యవహారహీనాః ।
క్షుతామదేహా నిధనం గతా యే
యత్రైవ జాతా గ్రహమేధినస్తే ॥ ౨౩॥

క్షుధానివృత్త్యై స్వగృహాగతానాం
సుదుస్త్వజం స్వాఙ్గమపి ప్రదాయ ।
కృతార్థభావేన మృతా గృహస్థా
విహఙ్గవంశేష్యపి యత్ర జాతాః ॥ ౨౪॥

దీనానుసేవాం పురుషార్థయన్తః
కైవల్యసౌఖ్యం తృణతులయన్తః ।
కైవల్యనాథం నిజభృత్యయన్తో
యస్యామజాయన్త మహానుభావాః ॥ ౨౫॥

ఆలిఙ్గ్య భర్తుః కుణపం చితాయాం
తల్పే యథా పుష్పమయే శయానాః ।
సమ్ప్రీతిహార్యం జ్వలనే దహన్త్య-
శ్చారిత్రవతో యత ఏవ జాతాః ॥ ౨౬॥

సంస్తమ్భయన్తో రథముష్ణరశ్మే-
ర్నిర్వీర్యయన్త్యశ్శమనస్య పాశమ్ ।
వైశ్వానరం చన్దనపక్రయన్తో
యత్రైవ సాధ్వీమణయోఽభిజాతాః ॥ ౨౭॥

అరఙ్గసీబస్య భయప్రదాయీ
మరాట్టదేశస్య విమోక్షకారీ ।

అభిజ్ఞలోకస్య పదాబ్జనేపీ
బభాజ యత్రైవ జనిం శివాజీ || ౨౮ ||

ప్రతాపసింహో యవనేన్ద్రదన్తి-
ప్రతాపవిధ్వంసవిదగ్ధసింహాః |
పశశ్శిరాట్ చాఙ్గల భీమసైన్య-
గలేకుఠారో యత ఏవ జాతౌ || ౨౯ ||

నార్థం న కామం న దివం న మోక్షం
కిం త్వార్థమేవాఖిలదేహాభాజామ్ |
స్వస్యోపభుక్త్యై కృపయా ముకున్దా-
దస్పృణ్వన్ యతోఽజాయత రన్దివః || ౩౦ ||

అన్దం విదిత్వా నిజజీవితేశం
చైలస్య ఖణ్డేన విలోచనే స్వే |
సమ్యక్ప్రధాయాఽమరణం స్థితా యా
సా యత్ర జజ్ఞే ధృతరాష్ట్రపత్ని || ౩౧ ||

అత్యన్తబాల్యే వయసి స్థితా యా
పూర్ణత్రయీశం పరిరభ్య సద్యః |
అన్తర్హితాఽభూద్వపుషైవ సాకం
సా ధన్య కన్యా చ యతోఽజనిష్ట || ౩౨ ||

కాచిత్కురూరాఖ్యగృహస్య నాథా
నాధీతవిద్యా విధవా వరాకీ |
భూదేవతస్వీ పితరే రురోధ
యత్రైవ సాక్షాత్ పరమం పుమాంసమ్ || ౩౩ ||

గోదా యతోఽజాయత రఙ్గనాథో
నిర్మాల్యధారిత్వమియాయ యస్యాః |
మీరా చ యస్యా హరిగానమాధీం
పీత్వా శిలాపి ప్రణయాదరోదీత్ || ౩౪ ||

యత్రైవ సీతా శబరీ జటాయుః
శ్రీరామభద్రో భరతో హనూమాన్ |
భిషోమృచీషో విదుస్సుదామా

రాధా యశోదా పశుపాశ్చ జాతాః ॥ ౩౫॥

నిమ్బార్క-రామానుజమాధ్వముఖ్యః
కణ్ణప్పనంద్రవిడార్భకాద్యః ।
నానాక్షకారామ పురస్సరాశ్చ
యత్రైవ జాతా అమితప్రభావాః ॥ ౩౬॥

యత్రోదితా రూపసనాతనాద్యా
లక్ష్మీధరశ్రీధరయామునాద్యాః ।
జ్ఞానేశ్వరశ్రీతులసీపురోగాః
శ్రీసూరదాసప్రముఖాశ్చ భక్తాః ॥ ౩౭॥

మాణిక్యసమ్బన్ధపురన్దరాద్యాః
పూన్తానలీలాశుకవల్లభాద్యాః ।
త్రైలింగపావారిసదాశివాద్యా
ఉద్దామవీర్యా యత ఏవ జాతాః ॥ ౩౮॥

స బుద్ధదేవః కరుణాసముద్ర-
స్స శక్జురో జ్ఞానమహాసుమేరుః ।
స గౌరకృష్ణః ప్రణయామృతాంశు-
స్త్రియోఽపి యత్రైవ సమావిరాసన్ ॥ ౩౯॥

యత్రైవ సాక్షాదవతారవర్యః
శ్రీరామకృష్ణస్సకలాభిరామామ్ ।
ఆశ్చర్యరూపాం నిజదివ్యలీలా-
మస్మత్సమక్షం ప్రకటీచకార ॥ ౪౦॥

యత్రైవ కృష్ణః స్వయమేవ సాక్షాత్
పూర్ణం పరం బ్రహ్మ సమావిరాసీత్ ।
యద్దివ్యకేలీరససిన్ధుమధ్యే
పోష్ణాయతేఽద్యాపి సమస్తలోకః ॥ ౪౧॥

యస్యా మహాభారతభూజనన్యా-
స్త్వన్యామృతం సుష్ఠు పిబన్త ఏవ ।
వృద్ధిజ్ఞతా వ్యాసశుకామృరీష-
ప్రహ్లాదవృత్రాది సమస్తాభక్తాః ॥ ౪౨॥

పాదాబ్జధూల్యా కరుణాదృశా చ
 విశ్వం సమస్తం పునతాం బహూనామ్ ।
 పుణ్యాత్మనాం భాగవతోత్తమానాం
 జన్మక్షీతిం తాం భజే భారతామ్ ॥ ౪౩॥

యత్రైవ వృన్దారకమృగ్యమాణో
 ధర్మాత్మకో రోహతి కల్పవృక్షః ।
 యః పూరయత్సర్థిజనస్య హస్తం
 మోక్షాదిభిస్సర్వవరప్రదానైః ॥ ౪౪॥

యత్రైవ వేదోపనిషత్పురాణ-
 తస్త్రాది నానాకనకాచలానామ్ ।
 యోగాదినానాసరితాం చ సత్త్వాత్
 సర్వస్య హస్తస్థ ఇవాఽమృతాభిః ॥ ౪౫॥

యత్రైవ సద్ధర్మపవిత్రదుద్ధం
 శుద్ధాద్వయజ్ఞానమరన్దయాషమ్ ।
 సర్వేశ్వరస్నేహఘృతం చ ధృత్వా
 నిత్యం స్రవన్తి త్రివిధాశ్చ కల్యాః ॥ ౪౬॥

కామార్థయోర్ధర్మపరాయణత్వం
 ధర్మస్య నిర్ముక్తివిధేయభావః ।
 ముక్తేస్తథా భక్తిపదాబ్జదాస్యం
 యత్రైవ జాగర్తి యథాప్రధానమ్ ॥ ౪౭॥

వాతాశనానాం గగనామ్బరాణాం
 యోగీశ్వరాణాం చరణాబ్జదాస్యమ్ ।
 సామ్రాజ్యలక్ష్మీః పృథివీపతీనాం
 యత్రైవ సప్రశ్రయమాతనోతి ॥ ౪౮॥

వాణిజ్యకృష్యాదిసమస్తయత్నా-
 స్సాహిత్యగీతాదిసమస్తవిద్యాః ।
 ఆహారనిద్రాదిసమస్తభోగా
 యత్రైవ నిఃశ్రేయసలక్ష్యబద్ధాః ॥ ౪౯॥

యత్ర ద్విపాః స్యుర్నిఖిలా గణేశాః

కీశా అశేషా హనుమత్స్వరూపాః ।
 శ్యేనాస్సమస్తా గరుడాంశభూతా-
 స్సర్వాశ్చ సర్వే శివభూషణాని ॥ ౫౦॥

భక్తోత్తమానాం నిజసన్తతీనా-
 మున్నతనృత్యైర్హరికీర్తనైశ్చ ।
 ఆపాదచూడం పులకానువిధా
 యస్యాస్తనూరేవ సదా చకాస ॥ ౫౧॥

నాన్నం న పేయం నచ మన్తవర్ణో
 నాధ్యాత్మవిద్యా నచ లోకవిద్యా ।
 ఆపద్య విక్రేయపదార్థకణ్డం
 యద్యజ్ఞభువ్యేవ కదాప్యదుష్యత్ ॥ ౫౨॥

వార్ధక్యకాలేఽప్యర్షివృత్తిశూన్యో
 గేహా శయిత్వా మరణం ప్రపన్నా ।
 దుర్భాగ్యపూర్ణస్సుజనానుశోచ్యో
 యదూభతలే నాజని కోఽపి భూపః ॥ ౫౩॥

తారుణ్యకాలే సమరాజ్ఞణే వా
 వార్ధక్యకాలే విపినస్థలే వా ।
 శస్త్రేణ వా యోగబలేన వా చ
 యత్ర ఊతీశా విజహుశ్శరీరమ్ ॥ ౫౪॥

దుష్పుత్రవశ్యో జనుషాన్తచక్షు-
 ర్భగైకలోలో దురితప్రవృత్తిః ।
 యద్ధర్మరాష్ట్రే ధృతరాష్ట్రభూషో-
 ఽప్యన్తే హిమాద్రిం తపనే జగామ ॥ ౫౫॥

సజ్ఞామభూమేరితరత్ర శూరా
 యత్రైవ శత్రూన్న కదాపి జఘ్నుః ।
 విద్వేషబుద్ధ్యాఽహని యుధ్యమానాః
 ప్రేష్టా తు రాత్రావుపగూహమానాః ॥ ౫౬॥

అద్రోహనామ్నా శ్రవణాభిరామ-
 శ్శాన్తిస్వరూపేణ విరాజమానః ।

భీరుత్వకాపట్యమహావిలాసో
నో యత్ర సద్ధర్మతయా ప్రశస్తః || ౫౭ ||

నిర్భాగ్యతాం భోగధనాపహృత్యా
యస్యా విధాతుం బహవోఽపిశేకః |
తేజోవధం యోగధనాపహృత్యా
యస్యాస్తు కర్తుం కతమోఽపి నైష్ఠ || ౫౮ ||

యత్రైవ న బ్రహ్మవిదాం మునీనాం
సంతానవిచ్ఛిత్తిరభూత్కదాపి |
యత్రైవ చాత్మానుభవప్రదీపో
నిర్వాపితో జాతు న కాలవృత్తిః || ౫౯ ||

యైవార్షపుణ్యే ప్రథవే ప్రసన్నా
దేవాదివృక్షాన్తవరాచరేభ్యః |
ఛన్దస్తపోధర్మసుధాదిదోహం-
శ్చన్దానురూపానఖిలాన్దదోహ || ౬౦ ||

కామార్థయోర్ధర్మవిమోక్షతోఽపి
జ్ఞానయః పదం కల్పయితుం కదాపి |
నైవోపపన్నం హృది మన్వతేస్మ
యత్ర ప్రజాభర్తుషు యే విశిష్టాః || ౬౧ ||

కైవల్యరూపం మనసోతిదూరం
బ్రహ్మాద్వితీయం శిథిలేన దామ్నమ్ |
యైకా యశోదాఽపరనామధేయా
కస్మింశ్చనోలూఖలకే బబన్ధ || ౬౨ ||

పాదేన యత్స్పర్శనశక్యయైవ
దేవం వియద్వర్తని సఞ్చరస్తీ |
యస్యామవాప్తుం జనిభాగధేయం
న ప్రార్థయన్తే తదిచ్ఛవోఽపి || ౬౩ ||

యద్భక్తితో వైశ్రవణస్య పుత్రో
శాపాపదేశేన తరుస్వరూపౌ |
భూత్వాచిరం తస్థతురూర్షవపాదౌ

మూర్ధా తరూణాం ఖలు మూలమేవ || ౬౪ ||

యదోష్యమమార్గాః క్రతుధూమధూమ్రా

యద్వారిధారా బలిపుష్పకీర్ణాః |

యద్రేణుపుష్ణాస్సుజనాఙ్ఘ్రిపూతా-

స్తాం ధన్యధన్యాం భజ భారతోర్వీమ్ || ౬౫ ||

ముక్తాఫలౌఘేషివ హేమసూత్రం

భూతేష్వనుస్యూతతయా ప్రవిష్టమ్ |

గూఢం మిథోయోజకమాత్మతత్త్వం

యత్రైవ సాక్షాదుపలబ్ధమాసీత్ || ౬౬ ||

యత్రైవ భాషామతజాతిదైవ-

తాచారశాస్త్రాదిషు దృశ్యమానమ్ |

నానాత్వమేకత్వవిశుద్ధదృష్టిం

ప్రేమప్రవృత్తిం చ న జాతు హన్తి || ౬౭ ||

యత్రాభవన్ ద్వాదశ పుల్కసస్త్రీ-

తోకాని పాక్కప్రభృతీని తాని |

యైః స్థాపితం శాశ్వతమైక్యమత్యం

వర్ణాశ్రమధ్వంసనమన్తరైవ || ౬౮ ||

సత్స్వప్యసఙ్ఖ్యేషు మతప్రభేదే-

ష్వనోన్యవైరేణ తు తన్నిమిత్తః |

యత్రైవ నైకోఽపి రణఃప్రవృత్తో

నైకోఽపి రక్తస్య పపాత బిన్దుః || ౬౯ ||

అన్యేషు రాజ్యేషు కిరాతకల్పై-

ర్ముఖైర్జనైరధ్యుషితేషు సత్సు |

యత్రైవ దేవైరపి వన్ద్యమానా

వర్షే వసన్తిస్మ మహాసుభావాః || ౭౦ ||

నిష్పిడితా నిఘ్నరనాస్తికౌఘై-

ర్దేవార్చనం కర్తుమపారయన్తః |

ద్వీపాన్తరేభ్యో బహవో మతస్థా

ఆగత్య యత్రైవ గతిం హ్యవిన్దన్ || ౭౧ ||

యత్రైవ సంన్యాస ఇవాశ్రమత్వే-
 నాశ్శీకృతా సాధుగృహస్థవృత్తిః ।
 యత్రైవ దేవాలయతుల్యభక్త్యా
 శిష్టాలయస్తీర్థతయా ప్రశస్తః ॥ ౭౨ ॥

ద్రోహాన్నివృత్తిర్మునిమణ్డలానాం
 యుద్ధే ప్రవృత్తిశ్చ మహీపతీనామ్ ।
 ఆపాతతోఽన్యోన్యవిరుద్ధమేత-
 ధ్ధర్మద్వయం యత్ర బభాజ సఖ్యమ్ ॥ ౭౩ ॥

జ్ఞానస్య ధర్మస్య చ సూక్ష్మతత్త్వం
 జిజ్ఞాసురేకః కులవాన్మునీన్ద్రుః ।
 యత్రైవ చణ్డాలకులోద్భవస్య
 వ్యాధస్య పాదం శరణం ప్రపేదే ॥ ౭౪ ॥

నిర్మానమోహస్సమదృక్ప్రశాన్తో
 గూఢశ్చరస్కశ్చన యోగివర్యః ।
 కారుణ్యశక్త్యా నతు దాస్యవృత్త్యా
 యత్రైవ రాజ్ఞశ్శిబికామువాహ ॥ ౭౫ ॥

భూమణ్డలేశస్సుయశా దిలీపో
 బ్రహ్మాణ్డనాథో భగవాన్హరిశ్చ ।
 ధేనుం సవిత్రీమివ సేవమానౌ
 యత్రైవ సజ్జేరతురప్రమత్తౌ ॥ ౭౬ ॥

యత్రైవ పుణ్యద్విజయజ్ఞవేది-
 స్సంశాన్తవాచంయమ పర్ణశాలా ।
 అత్యుగ్రపృథ్వీశ్వరయుద్ధభూమి-
 రాసంస్త్రయశోపనిషజ్జనన్యః ॥ ౭౭ ॥

యత్రైవ దామోదరపార్థయోశ్చ
 వృత్తేన్ద్రయోశ్చాద్భుతసూక్తిధారాః ।
 ధర్మాస్పదా బ్రహ్మపరాశ్చ శాన్తా-
 స్సంక్లృమమూర్ధన్యపి సమ్ప్రవృత్తాః ॥ ౭౮ ॥
 ఆపాతతోఽన్యోన్యవిరుద్ధరూపాన్

నానాప్రకారాన్ మతసమ్ప్రదాయాన్ ।
సామ్యేన యైకా పరిరక్ష్య చక్రే
సర్వంసహా నామ నిజం యథార్థమ్ ॥ ౭౯ ॥

యస్యాస్తు కోశే భువనత్రయస్య
పోషాయ పర్యాప్తమనన్యసిద్ధమ్ ।
అక్షయ్యమాధ్యాత్మికవిత్తమస్తి
విశ్వమ్భరాం తాం భజ భారతాఖ్యామ్ ॥ ౮౦ ॥

స్తనన్దయోఽపీశకథాం శృణోతి
శుకోఽపి గాయత్యభిధాం మురారేః ।
విల్వాదివృక్షోఽపి దదాతి ముక్తిం
యత్రైవ తద్భారతమేవ నేవే ॥ ౮౧ ॥

యత్రైవ సాక్షాత్తులసీ విరూధా
యత్రైవ గీతోపనిషత్ ప్రగీతా ।
యత్రైవ గాయత్ర్యుదయం ప్రపేదే
తత్రైవ మే సమ్మతతాత్ప్రణామః ॥ ౮౨ ॥

యత్రైవ ధేనుర్జననీవ పూజ్యా
యత్రైవ మాతా గిరిజేవ వన్ద్యా ।
యత్రైవ భిక్షుర్హరివత్సమర్చ్య-
స్తస్యై నమో భారతధర్మభూమ్యై ॥ ౮౩ ॥

యత్రైవ మేఘా అమృతం కిరన్తి
యత్రైవ వాతాః ప్రణవం జపన్తి ।
యత్రైవ వృక్షా అతిథీన్ భజన్తి
తస్మాత్ కిమన్యత్ ప్రణమాని వర్షమ్ ॥ ౮౪ ॥

తీర్థస్థలానాం సురకేతనానాం
పుణ్యాశ్రమాణాం నిగమాగమానామ్ ।
భక్తిక్రియాజ్ఞానతపఃపథానాం
క్రీడాధరణ్యై నమ ఆర్షభూమ్యై ॥ ౮౫ ॥

సత్యవ్రతానాం పతిదేవతానాం
భక్తోత్తమానాం మునిపుంగ్గవానామ్ ।
యోగీశ్వరాణామవతారపుంసాం

వందే సవిత్రిమజనాభధాత్రీమ్ || ౮౬ ||

అధ్యాత్మవైతన్యఘనాయమాణా-
 మేకైకధూలీకణికాం యదీయామ్ |
 మేనే నరేన్ద్రశ్శివలిఙ్గకల్పాం
 తస్యై నిబద్ధోఽఙ్జలిరార్షభూమ్యై || ౮౭ ||

యస్యాః స్మృతిర్లోచనమశ్రుపూర్ణం
 హస్తాముబ్బజం కోరకితం శరీరమ్ |
 రోమాఞ్చితం సన్మనసాం విధత్తే
 తస్యై నమోఽస్తావర్షవసుస్థరాయై || ౮౮ ||

యత్యేవనార్థం బహవో విముక్తా
 హస్తస్థితం యోగసమాధిసౌఖ్యమ్ |
 త్యక్త్వా ముదాఽవృణ్వత జన్మమృత్యు-
 దుఃఖాని తామార్షభువం భజామి || ౮౯ ||

యజ్జీవనాడీ పరమాత్మవిద్యా
 యన్మాతృకా త్యాగపరాయణత్వమ్ |
 యతోషణం శాశ్వతధర్మరక్షా
 తాం పుణ్యభూమిం ప్రణమామ్యభీక్షమ్ || ౯౦ ||

యా కర్మణాం పావనయజ్ఞభూమి-
 ర్యా యోగినాం నిర్జనవన్యభూమి- |
 ర్యా జ్ఞానినాం కేవలమోక్షభూమి-
 స్సా వర్ధతాం భారతపుణ్యభూమిః || ౯౧ ||

ఇతి శ్రీ ఓట్టూర్ ఉణ్ణి నమ్మాతిరిప్పాట్ విరచితం మహాభారతం సమ్పూర్ణమ్ |

శుభం

The 91 verses are on the greatness and glory of Bharata. First few verses explain various names of the country, like bharata, ajanabhavarsha, etc. The poet's name is Ottur Unni Nambudiripad of Kerala, who has received Presidential award for his contribution to Sanskrit literature. Unni Nambudiripad, Ottoor was an outstanding devotional and mystic poet and commentator of Puraanams, Unni (real name, Subrahmanian) Nambudiripad was born in 1904 in the well-known Ottoor Mana. Upto the age of 15, his study was mainly

concentrated on the Vedams and a few Kaavyams of Sanskrit. Ill health did not allow him to study beyond the 9th standard.

He was a gifted poet and a blessed soul who could realize God. He wrote numberless devotional poems eulogizing Him from various angles. He was also a talented prose writer and short story writer. He is the author of books without number, the major ones being Naamaambika, Shyaamasundaran, Mandaakini, Aanandamurali, Yamunaakunjam, Neelachandrika apart from Satheerthyante Kaazhcha (drama), Pooppaalika, and Thriveni (short story collections). Rasamaadhuri and Sreeramakrishna Karnaamrutham (Sanskrit books) and many poems yet to be collected and published in book form. He almost became a recluse or Samnyaasi towards the end of his life. He breathed his last in 1989. The M. Phil. Thesis The Sanskrit Poet in Ottur (link below in Indextra) of Dr. C. Sreekumaran of Guruvayoorappan college, Calicut reveals more of this great poet's work. (From namboothiri.com).

He was a great devotee of Krishna and received mantra from Swami Nirmalananda, a direct disciple of Sri Ramakrishna. The verses are in anushtup and are in simple Sanskrit, so that even beginners can understand them easily.

Encoded and proofread by Shankara

Mahabharatam Bharatapunyabhumih

pdf was typeset on March 24, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

